

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa I. Ł.

przeciwko S. Ł.

o ustalenie nieważności umowy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 października 2010 r.,

zażalenia powódki

na postanowienie o kosztach

zawarte w wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 11 czerwca 2010 r., sygn. akt I ACa (...),

oddala zażalenie i zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 300 (trzysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem, zawartym w punkcie drugim wyroku z dnia 11 czerwca 2010 r., Sąd Apelacyjny zasądził od powódki I. Ł. na rzecz S. Ł. kwotę 2 700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

W zażaleniu pełnomocnik powódki zarzucił naruszenie art. 102 k.p.c. przez jego niezastosowanie. Jego zdaniem, trudna sytuacja majątkowa i życiowa powódki oraz jej stan zdrowia stanowiły okoliczności szczególne, które Sąd Apelacyjny powinien

uwzględnić. W konkluzji wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez nieobciążanie powódki kosztami postępowania apelacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne. W procesie cywilnym obowiązuje zasada, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (art. 98 § 1 k.p.c.). Tylko w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej część kosztów procesu albo nie obciążać jej w ogóle kosztami (art. 102 k.p.c.). Przepis art. 102 k.p.c. jako szczególny nie podlega wykładni rozszerzającej. W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się stosowanie art. 102 k.p.c., gdy strona przegrywająca znajduje się w wyjątkowo ciężkiej sytuacji majątkowej, a wytaczając powództwo była subiektywnie przeświadczona o słuszności dochodzonego roszczenia, natomiast strona przegrywająca korzystała ze stałej obsługi prawnej i nie poniosła dodatkowych nakładów na prowadzenie procesu (wyrok SN z dnia 17 listopada 1972 r., I PR 423/72, OSNCP 1973, nr 7-8, poz. 138), gdy dochodzone roszczenie wynika z niejasno sformułowanych przepisów (wyrok SN z dnia 6 grudnia 1973 r., I PR 456/73, OSNCP 1974, nr 9, poz. 154), gdy sprawa ma wątpliwy i dyskusyjny charakter (postanowienie SN z dnia z 27 kwietnia 1971 r., I PZ 17/71, OSNCP 1971, nr 12, poz. 222), gdy rozstrzygnięcie sporu nastąpiło wyłącznie na podstawie okoliczności uwzględnionych przez sąd z urzędu (postanowienie SN z dnia 3 maja 1966 r., II PR 115/66, OSP 1967, nr 1, poz. 8), gdy sprawa dotyczy stosunku prawnego, który może być ukształtowany wyłącznie decyzją sądu, choćby zamiary stron były zgodne (postanowienie SN z dnia 25 marca 1970 r., II CZ 14/70, OSNC 1970, nr 11, poz. 211), gdy sprawa ma precedensowy charakter (postanowienie SN z dnia 29 sierpnia 1973 r., I PR 188/73, OSNC 1974, nr 3, poz. 59).

W rozpoznawanej sprawie, wbrew twierdzeniom skarżącej, nie było podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c. Nie można uznać, że sytuacja majątkowa powódki jest na tyle ciężka, by uzasadniała odstąpienie od obciążania jej kosztami procesu. Zauważyć należy, że skarżąca w całym postępowaniu korzystała z pomocy pełnomocnika z wyboru. Świadczy to co najmniej o tym, że była w stanie i przygotowała się finansowo do prowadzenia procesu, powinna zatem liczyć się również z ewentualną możliwością przegrania procesu.

Także choroba powódki, na którą wskazuje jej pełnomocnik w zażaleniu, nie może wypełniać przesłanki szczególnie uzasadnionego wypadku, o którym mowa w art.

102 k.p.c., skoro powódka wiedziała o niej przed złożeniem apelacji, nie stanowiła zatem zaskoczenia w trakcie postępowania apelacyjnego.

Z przytoczonych względów, na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ oraz art. 98 § 1 i 2 w zw. z art. 108 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.